

Rovers, B. 1999. "Veertig jaar (Nederlands) Tijdschrift voor Criminologie in cijfers: 1959-1999." Tijdschrift voor Criminologie 41:123-137.

Veertig jaar (Nederlands) Tijdschrift voor Criminologie in cijfers: 1959-1998

Ben Rovers*

Inleiding

Bij de vijftigste verjaardag van het Tijdschrift voor Strafrecht in 1936 gaf Bongers (1950) een lezing over de criminologische studies die in deze periode in het tijdschrift waren verschenen. Hun aantal was dermate beperkt, dat hij ze praktisch allemaal individueel kon vermelden en bespreken. Nu, ruim 60 jaar later, bestaat het 'afgesplitste' Tijdschrift voor Criminologie (TvC) veertig jaar.¹ Het aantal artikelen dat in deze periode is verschenen, bedraagt 854. Deze laten zich niet afzonderlijk beschrijven in de ruimte die mij door de redactie ter beschikking is gesteld. Vandaar een inventarisatie in cijfers: wat heeft het Tijdschrift voor Criminologie de afgelopen veertig jaar voortgebracht?

In totaal zijn 212 nummers verschenen, aanvankelijk in een frequentie van zes per jaar, later (vanaf 1988) in een frequentie van vier per jaar.² Niettemin is het aantal artikelen dat is verschenen sindsdien alleen maar toegenomen: in het eerste decennium (1959-1968) verschenen 147 artikelen, in het laatste decennium (1989-1998) waren dit er 261. Het aantal bladzijden dat werd gewijd aan artikelen nam navenant toe. De lengte van een doorsnee artikel is in al die jaren echter weinig veranderd: gemiddeld gebruikt een auteur 12 bladzijden voor een artikel. In tabel 1 worden de diverse kengetallen gepresenteerd.

Tabel 1 Enkele kengetallen over nummers en artikelen

	40 jaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
aantal verschenen nummers	212	60	54	58	40
aantal gepubliceerde artikelen	854	147	215	231	261
artikelen per nummer (gem.)	4.0	2.5	4.0	4.0	6.5
pagina's besteed aan artikelen	10040	1632	2300	3014	3094
lengte van artikelen (gem.pp.)	12	11	11	13	12

Dit artikel is gewijd aan een kwantitatieve inventarisatie van veertig jaar TvC. Ik beperk me tot de artikelen die in deze periode zijn verschenen. Van deze artikelen zal ik drie kenmerken beschrijven: 1) de auteurs (aantal, geslacht, discipline, instituut, hoeveelheid publicaties in TvC), 2) de inhoud van de artikelen (type artikel, object van studie, thema) en 3) de literatuurverwijzingen (aantal, *time-lag*, taal, meest

* Dit artikel is tot stand gekomen na een financiële bijdrage van de redactie van dit tijdschrift. De auteur wenst, naast de redactieleden, de volgende personen in het bijzonder te bedanken voor hun bijdragen aan dit artikel: Loek Razoux Schultz, de opsteller van de index bij dit tijdschrift, voor het beschikbaar stellen van een deel van zijn gegevens. Joke Rademakers, Lilianne Stoffels en Merlijn Bak voor hun medewerking bij de dataverzameling. Peter Hoefnagels, wiens uitgebreide erfenis van vele jaargangen TvC nu ten volle benut kon worden, en ten slotte Hans Moerland, die zoals altijd heeft geholpen bij conceptuele en analytische problemen. Hij heeft ook het schema bedacht dat ten grondslag ligt aan de inhoudsanalyse van de artikelen ('object van onderzoek' in tabel 5).

¹ In 1977 werd de toevoeging 'Nederlands' uit de naam van het tijdschrift gehaald. Als in de tekst over TvC wordt gesproken, wordt uiteraard ook NTvC bedoeld.

² Uitzondering hierop vormen de jaren 1969, 1970 en 1971. Toen verschenen telkens vier nummers per jaar.

geciteerde auteurs, tijdschriften, boeken en artikelen). Deze kenmerken worden telkens beschreven voor de gehele periode van veertig jaar en voor de afzonderlijke vier decennia (grotendeels de jaren zestig, zeventig, tachtig en negentig). De gegevens zijn deels ontleend aan het tijdschrift zelf en deels afkomstig uit eigen (aanvullende) dataverzameling. De gevolgde werkwijze houdt het midden tussen een diepgravende analyse van thema's, zoals uitgevoerd door Drees (1998) bij het 30 jarig bestaan van *Kriminologisch Journal* en een 'platte' beschrijving van hitlijsten die gebruikelijk is bij citatie-analyses (zie bijv. Cohn en Farrington 1998). Het commentaar zal beperkt blijven tot toelichting op de tabellen.

Alvorens in te gaan op het empirisch materiaal, worden eerst de belangrijkste definities toegelicht. Aansluitend volgen de beschrijvingen van de drie kenmerken. Het artikel besluit met een korte samenvatting.

Enkele definities

In de redactionele bijdrage van dit nummer werd reeds aangekaart dat de 'definitie' van een artikel in de loop van de jaren is veranderd. Om een zinvolle vergelijking in de tijd mogelijk te maken is daarom een enge (niet tijdgevoelige) definitie gehanteerd. In eerste instantie zijn alle teksten geselecteerd die door de redactie als artikel zijn bestempeld in de jaaroverzichten. Deze teksten zijn vervolgens *gescreend*, waarbij de volgende waarden zijn toegekend: artikel, besprekingsartikel, literatuuroverzicht, congresverslag, in memoriam, afscheidsrede, interview/gesprek, inleiding/introductie/redactioneel, discussie-artikel (inclusief 'column'), repliek/dupliek, overzicht van onderzoeksprojecten, instituten, e.d., en overige. Uit deze verzameling zijn vervolgens de artikelen, discussie-artikelen, replieken en duplieken geselecteerd voor analyse, omdat deze bijdragen in alle veertig jaar tot de kern van het tijdschrift worden gerekend. De overige teksten zijn niet gebruikt. In een enkel geval is een uitzondering gemaakt op de regel, wanneer bijvoorbeeld in een besprekingsartikel eigen onderzoek wordt gepresenteerd of wanneer een introductie-artikel veel verder gaat dan het introduceren van de overige auteurs.³ Het aantal uitzonderingen is echter beperkt. De oorspronkelijke verzameling 'artikelen' (redactie-definitie) is op deze wijze teruggebracht van circa 950 tot 854. De verwijderde teksten zijn tamelijk gelijkmatig over de vier decennia gespreid.

Als auteur zijn gedefinieerd de eerste vier personen die bij een artikel worden genoemd. De overige auteurs (vijf en verder) zijn niet meegenomen. Artikelen met vijf of meer auteurs komen echter nauwelijks voor. Er is geen gewicht toegekend aan de positie van de auteur (eerste auteur, tweede auteur, etc.).

Alle literatuurverwijzingen bij de hiervoor genoemde selectie van artikelen zijn in kaart gebracht voorzover deze voorkwamen in voetnoten, eindnoten en/of afzonderlijke literatuuropgaven. Literatuurverwijzingen die alleen in de tekst voorkomen, zijn niet geselecteerd. Kamerstukken en verwijzingen naar wetboeken en dergelijke zijn evenmin geselecteerd. Indien een titel in een artikel twee keer werd genoemd (bijvoorbeeld in een noot en later in de literatuuropgave) is deze toch maar één keer geteld.

³ Zie de bespreking over vorm en inhoud van artikelen in de redactionele bijdrage aan dit nummer.

Wie schreven in het tijdschrift?

Wanneer hiervoor (en ook hierna) over auteurs wordt gesproken, wordt bedoeld op alle auteurs van artikelen. Een persoon die meer dan één artikel heeft geschreven, komt derhalve meer dan één keer voor in deze verzameling. Deze verzameling wordt in het eerste blokje van tabel 2 de bruto-verzameling genoemd. Deze kan worden vergeleken met de netto-verzameling van auteurs. Dit is de verzameling van unieke personen die in het tijdschrift heeft geschreven (hierbij wordt elke auteur dus maar één keer geteld). We zien dat de bruto-verzameling gemiddeld twee keer zo groot is als de netto-verzameling. In de jaren zeventig en tachtig is de ratio bruto-netto hoger dan in de andere perioden. Dit duidt op meer 'inteelt' onder de auteurs in die periode.

Tabel 2 Achtergrondkenmerken van auteurs

	40 jaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
aantal auteurs					
aantal auteurs totaal (bruto)	1167	164	321	316	366
aantal unieke auteurs (netto)	***548	98	151	151	217
ratio bruto/netto ('inteelt-coëfficiënt')	2.1	1.7	2.1	2.1	1.7
aantal auteurs per artikel (%)					
één auteur	72	90	62	70	71
twee auteurs	22	9	29	24	20
drie auteurs	5	1	7	6	7
vier of meer auteurs	1	0	2	< 1	2
geslacht van auteur(s)* (%)					
man	80	93	83	77	73
man/vrouw	9	2	12	10	10
vrouw	11	5	5	13	18
disciplinaire achtergrond* (%)**					
<i>alfa</i>	<u>29</u>	<u>31</u>	<u>25</u>	<u>34</u>	<u>26</u>
rechten	24	30	18	29	20
geschiedenis	3	0	4	2	5
overige alfa	3	1	3	4	2
<i>gamma</i>	<u>69</u>	<u>35</u>	<u>68</u>	<u>77</u>	<u>83</u>
criminologie	11	5	8	14	13
psychologie	32	20	46	41	20
sociologie	30	10	29	30	41
antropologie	3	0	1	0	8
pedagogiek/onderwijskunde	3	1	4	2	4
politicologie/bestuurskunde	3	1	0	2	7
overige gamma	2	0	0	2	4
<i>beta</i>	<u>10</u>	<u>25</u>	<u>9</u>	<u>6</u>	<u>5</u>
psychiatrie	6	24	6	0	0
ov. geneeskunde/biologie	2	1	3	4	1
wiskunde/statistiek/natuur/techniek	2	0	1	3	4
<i>overige opleidingen of onbekend</i>	<u>12</u>	<u>14</u>	<u>14</u>	<u>12</u>	<u>10</u>
institutionele achtergrond* (%)**					
universiteiten totaal	79	41	81	81	79
uni. Groningen	15	15	27	13	7
uni. Amsterdam (UVA)	13	2	15	13	17
uni. Utrecht	10	8	3	12	14
uni. Amsterdam (VU)	10	5	11	12	11
uni. Leiden	7	2	4	9	9
uni. Nijmegen	6	6	10	7	3
uni. Rotterdam	6	0	3	7	10

uni. Twente	3	0	0	4	7
uni. Tilburg	1	1	1	0	1
uni. Maastricht	0	0	0	0	1
overige universiteiten	9	3	13	7	10
landelijke en lokale overheid	12	5	5	15	20
instellingen voor strafrechtspleging	9	29	9	2	4
overige publieke sector	5	15	1	4	4
bedrijfsleven	1	0	0	1	3
overige of onbekend	7	16	8	5	3

* verzameling: totaal aantal auteurs (bruto).

** percentages tellen niet op tot 100.

*** optelling over gehele periode (\neq som kolommen 3 t/m 6).

Bij de meeste artikelen wordt één auteur vermeld. Dit percentage (circa 70 procent) is al geruime tijd constant. De opkomst van grote groepen ('volleybalteams') als auteur lijkt beperkt. Wanneer we echter de laatste tien jaar uitsplitsen (niet in tabel 2 vermeld), dan kunnen we vaststellen dat het percentage artikelen dat geschreven is door drie of meer auteurs de laatste vijf jaar is verdubbeld ten opzichte van de vijf jaar daarvoor (12 tegen 6 procent). Het percentage artikelen geschreven door enkel mannen neemt af, omgekeerd neemt het percentage artikelen dat is geschreven door enkel vrouwen toe, zij het niet spectaculair: van 5 procent in de jaren zestig tot 18 procent in de jaren negentig. Bij drie van de tien artikelen gepubliceerd in de jaren negentig (periode 4) waren één of meer vrouwen betrokken. Het percentage artikelen waarbij zowel mannen als vrouwen als auteur worden vermeld is al geruime tijd constant.

Van veruit de meeste auteurs (88 procent) kon de 'brondiscipline' worden achterhaald. Omdat de meeste beoefenaren van de criminologie oorspronkelijk uit andere disciplines dan de criminologie komen, is het de moeite waard te onderzoeken welke disciplines de meeste 'invloed hebben' op het tijdschrift.⁴ We zien dat de auteurs in de jaren zestig zich ten opzichte van de andere tijdvakken op de volgende wijze onderscheiden: relatief veel juristen (30 procent) en relatief veel psychiaters (24 procent). De juristen hebben zich min of meer gehandhaafd, de psychiaters zijn vrij snel verdwenen uit TvC. Vanaf de jaren zeventig hebben de sociaal-wetenschappers bezit genomen van het tijdschrift en hun invloed neemt nog steeds toe; in de jaren negentig was acht van de tien auteurs een sociaal-wetenschapper. De samenstelling van deze groep verandert echter wel: in de jaren zeventig waren het vooral psychologen, de laatste jaren zijn het vooral sociologen die massaal vertegenwoordigd zijn (41 procent). Ook de criminologie als brondiscipline neemt langzaam in betekenis toe (13 procent in de laatste periode tegen 5 procent in de eerste).

In het onderste deel van tabel 2 zijn de auteurs uitgesplitst naar instituut. Opnieuw onderscheiden de eerste tien jaren zich van de daarop volgende jaren: in de jaren zestig waren relatief veel auteurs werkzaam in instellingen voor strafrechtspleging (met name tbr- en observatieklinieken, gevangeniswezen en de politie), ook kwamen veel auteurs uit de jeugdhulpverlening, de kinderbescherming en het onderwijs. Deze beroepsgroepen zijn inmiddels nagenoeg verdwenen uit het tijdschrift. Hun plaats is ingenomen door auteurs die sociaal-wetenschapper van beroep zijn en werken aan een universiteit.

In tabel 3 is het aandeel van de verschillende universiteiten uitgesplitst naar de diverse criminologische instituten. We zien dat het Groningse criminologisch instituut

⁴ De percentages in tabel 2 tellen niet altijd op tot 100, omdat per artikel een variërend aantal disciplines en instituten is genoteerd. Een en ander is afhankelijk van het aantal auteurs van een artikel en van het aantal disciplines en aanstellingen per auteur (per auteur maximaal twee van ieder genoteerd).

in kwantitatieve zin de meeste invloed heeft gehad in het tijdschrift: in de jaren zeventig schreven medewerkers van dit instituut elk vierde artikel. De productie van de gezamenlijke universitaire criminologische instituten is de laatste drie decennia tamelijk constant; ongeveer een derde van de artikelen is van deze instituten afkomstig. Ook het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Justitie is in deze tabel als criminologisch instituut opgevoerd. We zien dat dit instituut de laatste twee decennia naar verhouding de meeste publicaties levert voor het tijdschrift.

Tabel 3 Auteurs naar (universitaire) criminologische instituten (%)*

	40 jaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
uni. Groningen	12	8	25	12	5
uni. Amsterdam (Bonger)	7	1	9	8	8
uni. Amsterdam (VU)	7	3	9	5	8
uni. Utrecht (Pompe)	6	7	1	8	8
uni. Nijmegen	4	2	7	6	2
uni. Rotterdam	4	0	3	5	6
uni. Leiden	2	0	1	5	1
uni. Twente (IPIT)	1	0	0	0	4
uni. Maastricht	0	0	0	0	1
uni. Tilburg	0	0	1	0	0
NSCR**	0	0	0	0	2
aandeel totaal	31	14	31	37	35
WODC	9	0	4	13	13

* verzameling: totaal aantal auteurs (bruto); percentages tellen niet op tot 100.

** NSCR = Nederlands studiecetrum voor criminaliteit en rechtshandaving

In tabel 4 is tenslotte een overzicht gegeven van de 25 auteurs die het meest gepubliceerd hebben in TvC. De ranglijst is gebaseerd op het aantal geschreven pagina's (in artikelen), maar ook het aantal artikelen is telkens vermeld. Voor elk afzonderlijk decennium is ook de top-10 van meest publicerende auteurs gegeven. Van alle auteurs in de lijst is tevens weergegeven hoeveel ze hebben geschreven in elke periode van 10 jaar en welk rangcijfer daarbij hoort. Rangcijfers boven 25 zijn om redenen van overzichtelijkheid weggelaten. Rieken Jongman is de meest publicerende auteur in het tijdschrift tot nu toe (441 pagina's geschreven in 39 artikelen). Onder de eerste 25 auteurs zijn twee vrouwen: Chrisje Brants (13) en Josine Junger-Tas (17). In de jaren zestig was Wouter Buikhuisen de meest publicerende auteur (129 p./9 art.), in de jaren zeventig Jongman (238p./24 art.), in de jaren tachtig Frans Willem Winkel (178 p./13 art.) en in de jaren negentig Gerben Bruinsma (156 p./15 artikelen).

Waar gingen de artikelen over?

De inhoud van de artikelen is op drie manieren in kaart gebracht. In eerste instantie zijn de artikelen kentheoretisch geduid. Daarnaast is gekeken naar het object van onderzoek binnen de criminologie. Ten slotte zijn de trefwoorden geïnventariseerd die in de index bij dit tijdschrift (Razoux Schultz 1999) voorkomen.

Tabel 4 Top-25 van meest publicerende auteurs 1959-1998 en top-10 per decennium: aantal pagina's/aantal artikelen (rangposities)*

rang	auteur	40 jaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
1	Jongman (Rieken W.)	441/39	52/3 (5)	238/24 (1)	134/10 (3)	17/2 (-)
2	Buikhuisen (Wouter)	373/31	129/9 (1)	207/19 (2)	37/3 (22)	-
3	Bruinsma (Gerben J.N.)	299/27	-	-	143/12 (2)	156/15 (1)
4	Dijk (Jan J.M. van)	270/22	-	46/6 (14)	113/8 (5)	111/8 (3)
5	Timmerman (Harrie)	192/18	-	130/13 (3)	62/5 (8)	-
5	Bunt (Henk G. van de)	192/17	-	-	73/5 (7)	119/12 (2)
7	Leuw (Ed)	188/15	-	72/7 (7)	116/8 (4)	-
8	Winkel (Frans Willem)	185/14	-	-	178/13 (1)	7/1 (-)
9	Weringh (Jac. van)	161/15	32/2 (14)	117/12 (4)	12/1 (-)	-
10	Bianchi (Herman)	154/17	27/4 (19)	93/9 (5)	18/2 (-)	16/2 (-)
11	Fijnaut (Cyrille J.C.F.)	135/13	-	22/2 (-)	44/4 (18)	69/7 (7)
12	Fiselier (Jan P.S.)	124/10	-	34/3 (22)	47/3 (17)	43/4 (18)
13	Brants (Chrisje H.)	116/9	-	-	78/6 (6)	38/3 (25)
14	Haan (Willem J.M. de)	111/7	-	-	-	111/7 (3)
15	Brongersma (Edward)	106/7	66/4 (3)	6/1 (-)	34/2 (25)	-
15	Moerland (Hans)	106/7	-	16/1 (-)	57/4 (10)	33/2 (-)
17	Junger-Tas (Josine)	104/6	-	78/4 (6)	22/1 (-)	4/1 (-)
18	Nijboer (Jan A.)	104/11	-	16/2 (-)	57/5 (10)	31/4 (-)
19	Bovenkerk (Frank)	91/7	-	-	-	91/7 (5)
20	Ruller (Sibo van)	86/7	-	-	44/3 (18)	42/4 (19)
21	Walgrave (Lode)	85/7	-	34/2 (22)	33/3 (-)	18/2 (-)
22	Franke (Herman)	84/9	-	-	48/3 (16)	36/6 (-)
22	Dijksterhuis (Fokke)	84/7	18/1 (-)	9/1 (-)	54/4 (14)	3/1 (-)
24	Zeegers (machiel)	82/8	70/7 (2)	12/1 (-)	-	-
25	Berghuis (A.C.)	81/7	-	-	31/2 (-)	50/5 (13)
-	Smale (Gerard J.A.)	79/8	-	60/7 (9)	19/1 (-)	-
-	Cachet (Alex)	70/5	-	-	-	70/5 (6)
-	Schilt (Taco)	63/7	-	63/7 (8)	-	-
-	Steinmetz (Carl H.D.)	59/4	-	-	59/4 (9)	-
-	Overbeek (Willem H.)	57/4	57/4 (4)	-	-	-
-	Brouwers (Marisca)	55/3	-	-	-	55/3 (8)
-	Korf (Dirk Jan)	54/4	-	-	-	54/4 (9)
-	Kamstra (Otto W.M.)	53/5	-	53/5 (10)	-	-
-	Komter (Martha L.)	53/4	-	-	-	53/4 (10)
-	Jonkers (Willem H.A.)	49/3	49/3 (6)	-	-	-
-	Klein (Cornelis)	44/5	44/5 (7)	-	-	-
-	Zuithoff (Derk)	44/5	44/5 (7)	-	-	-
-	Knibbeler (J.M.H.)	41/5	41/5 (10)	-	-	-
-	Rijksen (Rijk)	41/5	41/5 (10)	-	-	-

* - een liggend streepje betekent: komt niet voor bij eerste 25 auteurs in de ranglijst.

Om de artikelen *kentheoretisch* te duiden zijn vijf categorieën onderscheiden: begripsvormende, theoretische, empirische, methodische en normatieve artikelen.⁵ Per

⁵ De begrippen theoretisch en empirisch zijn ruim geïnterpreteerd. Zo is bijvoorbeeld ook sprake van empirisch onderzoek als iemand anders empirisch onderzoek bespreekt of zijn eigen ervaringen beschrijft. Onder methodisch wordt verstaan: wetenschapsfilosofisch, methodologisch en methoden en technieken van onderzoek. Normatieve beschouwingen zijn juridische beschouwingen, maar ook politiek-ideologische, theologische, filosofische, ethische beschouwingen, etc. Samenvattend is deze categorie gereserveerd voor beschouwingen waarin wenselijkheden (i.t.t. werkelijkheden) centraal staan.

artikel zijn maximaal twee waarden toegekend.⁶ In tabel 5 is te zien dat over de gehele periode de empirische artikelen de belangrijkste plaats innemen; in meer dan de helft van de artikelen (55 procent) wordt empirisch onderzoek (ruim opgevat) besproken. Theoretische en normatieve beschouwingen komen elk in een kwart van de artikelen voor. De jaren zestig kenmerken zich door een bovengemiddeld aantal normatieve artikelen (41 procent) en een relatief gering aantal empirische artikelen. De normatieve beschouwingen zijn na de jaren zestig niet alleen in aantal afgenomen, ze zijn ook van karakter veranderd: minder juridische beschouwingen en meer beschouwingen over criminele politiek. De jaren zeventig kunnen worden gekenschetst als de meest empirische periode van het tijdschrift: 68 procent van de artikelen ging over empirisch onderzoek. In deze periode werd naar verhouding weinig aandacht besteed aan theorievorming. Relatief veel aandacht voor theorievorming was er in de jaren tachtig (37 procent van de artikelen). Het aantal artikelen over (juridische) begripsvorming is na de jaren zestig sterk afgenomen. Een uitzondering hierop vormt de laatste periode. In deze periode verschenen twee themanummers over kernbegrippen in de criminologie (met een groot aantal korte artikelen). Deze hebben het gemiddelde voor deze categorie incidenteel opgetrokken.

Tabel 5 De inhoud van artikelen: type artikel en object van studie

	40 jaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
type artikel (%)*					
begripsvorming/definitiekwesties	13	14	4	7	13
theorieën/verklaringen	27	26	18	37	27
empirisch onderzoek	55	46	68	56	55
methoden van kennisverwerving	18	5	17	21	18
(ov.) normatieve beschouwingen	25	41	22	21	25
overige	0	3	0	0	0
object van onderzoek (%)*					
juridische aspecten van regelovertreding	8	13	7	7	5
(emp.) condities voor regelovertreding: <i>bevorderend</i>	18	28	15	21	12
(emp.) condities voor regelovertreding: <i>remmend</i>	7	8	2	9	10
<u>gebeurtenissen en betrokkenen</u>	<u>39</u>	<u>30</u>	<u>41</u>	<u>36</u>	<u>46</u>
gebeurtenissen/plegen	18	16	17	10	27
plegers	19	16	26	19	17
slachtoffers	4	1	1	6	6
<u>reacties op regelovertreding</u>	<u>39</u>	<u>37</u>	<u>37</u>	<u>41</u>	<u>39</u>
van overheid/strafrechtapparaat	29	34	29	26	29
van slachtoffers	2	0	1	4	1
van overigen	5	2	6	9	4
effecten van reacties op regelovertreding	4	2	7	5	2
meta-onderwerpen criminologie	10	8	10	13	7
overige onderwerpen	1	1	1	1	2

* percentages tellen niet op tot 100.

⁶ Dit betekent dat ook in tabel 5 de percentages niet optellen tot 100.

Om het *onderzoeksubject* te duiden is een schema ontworpen waarin de verschillende deelaspecten van dit object tot uitdrukking zijn gebracht. De belangrijkste categorieën zijn: 1) juridische aspecten van regelovertreding, 2) empirische condities voor regelovertreding (zowel bevorderend als remmend), 3) regelovertreding (gebeurtenissen en betrokkenen), 4) reacties op regelovertreding en 5) effecten van reacties op regelovertreding.⁷ Ook is een categorie ‘meta-onderwerpen criminologie’ toegevoegd. Hierin zijn artikelen geplaatst die het vakgebied als zodanig tot onderwerp hebben (of specifieke instituten, beoefenaren, etc.). In tabel 5 is te zien dat kenmerken van regelovertreding en reacties op regelovertreding (door met name het strafrechtapparaat) over de gehele periode de meest voorkomende onderzoeksonderwerpen vormen.⁸ Deze onderwerpen komen elk in 39 procent van de artikelen aan de orde. Ook condities die regelovertreding beïnvloeden vormen een belangrijk thema (25 procent van de artikelen). Er is echter meer aandacht geweest voor bevorderende dan voor remmende condities (18 versus 7 procent van de artikelen). Wanneer we de verschillende decennia beschouwen, valt op dat er niet bijster veel beweging in de onderwerpen zit; het aantal artikelen dat ingaat op juridische aspecten van regelovertreding is duidelijk afgenomen, het aantal beschouwingen over bevorderende condities voor regelovertreding lijkt af te nemen en er is meer aandacht voor (reacties van) slachtoffers. Ook zien we in de jaren negentig een toename van het aantal artikelen waarin regelovertreding als gebeurtenis centraal staat. Er kan echter niet worden gesproken van grote veranderingen in het studieobject.

Door de trefwoorden te inventariseren die voorkomen in de index bij TvC kan meer inzicht worden verkregen in de *thema's* die aan de orde zijn geweest. In tabel 6 is een overzicht gegeven van de top-15 van meest toegekende trefwoorden voor de gehele periode en de top-5 per decennium. We kunnen vier soorten thema's onderscheiden: de *evergreens* (altijd hoog op de agenda), de incidenten (eenmalige, kortstondige aandacht), de dalers en de stijgers (of: oude en nieuwe thema's). De *evergreen* bij uitstek en tevens het meest toegekende trefwoord is jeugdcriminaliteit. In alle perioden scoort dit thema in de top-10. Thema's die incidentele uitschieters laten zien zijn drugs en klassenjustitie (jaren zeventig) en vrouwen en vrouwencriminaliteit (jaren tachtig). Thema's die in de loop van de tijd minder voorkomen zijn bijvoorbeeld kindbescherming, reklassering en psychiatrie. Thema's waarover al geruime tijd wordt geschreven, maar die met name de laatste tien, twintig jaar populair zijn geworden, zijn politie en methodologie-kwesties (trefwoorden: enquêtes, zelfrapportage, methodologie). Ten slotte zijn er nog twee thema's die in de jaren tachtig populair zijn geworden en waarover sindsdien met grote regelmaat wordt geschreven: slachtoffers en beleid (meest toegekende trefwoorden in de jaren tachtig en negentig).

Naar welke auteurs en titels werd verwezen?

In tabel 7 zijn enkele kengetallen over geciteerde titels weergegeven. In deze tabel is te zien dat zowel het absolute aantal als het relatieve aantal literatuurverwijzingen (per artikel) zeer sterk is toegenomen; een artikel in de jaren negentig had gemiddeld drie

⁷ Categorie 2 is vaak (maar niet altijd) synoniem voor verklarend onderzoek, categorie 3 is vaak (maar niet altijd) synoniem voor beschrijvend onderzoek.

⁸ Wanneer hier gesproken wordt over regelovertreding dient in een aantal gevallen gelezen te worden ‘criminaliteit’ of ‘regelovertreding/criminaliteit’.

Tabel 6 Top-15 van meest toegekende trefwoorden 1959-1998 en top-5 per decennium: aantal vermeldingen (rangposities)*

rang	trefwoord	40 jaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
1	jeugdcriminaliteit	46	12 (1)	9 (4)	9 (7)	16 (4)
2	politie	38	3 (-)	6 (11)	12 (2)	17 (3)
3	slachtoffers	37	1 (-)	3 (-)	15 (1)	18 (1)
4	beleid	32	-	2 (-)	12 (2)	18 (1)
5	drugs	29	1 (-)	16 (1)	5 (-)	7 (-)
6	theorievorming	27	2 (-)	2 (-)	9 (7)	14 (5)
7	enquêtes	25	-	2 (-)	12 (2)	11 (8)
7	jongeren	25	11 (2)	4 (-)	3 (-)	7 (-)
9	onderzoek	22	5 (-)	3 (-)	5 (-)	9 (9)
10	geschiedenis	18	1 (-)	5 (-)	9 (7)	3 (-)
10	zelfrapportage	18	-	1 (-)	5 (-)	12 (6)
12	methodologie	17	-	9 (4)	3 (-)	5 (-)
12	scholieren	17	-	10 (3)	4 (-)	3 (-)
14	kinderbescherming	16	7 (4)	5 (-)	2 (-)	2 (-)
14	straftoemeting	16	1 (-)	9 (4)	5 (-)	1 (-)
-	vrouwenkriminaliteit	15	-	3 (-)	11 (5)	1 (-)
-	klassenjustitie	14	-	12 (2)	-	2 (-)
-	psychiatrie	14	10 (3)	3 (-)	1 (-)	-
-	vrouwen	14	1 (-)	-	11 (5)	2 (-)
-	reklassering	11	7 (4)	3 (-)	1 (-)	-

* - een liggend streepje betekent: komt niet voor bij de eerste 15 trefwoorden in de ranglijst.
Bron trefwoorden: Loek Razoux Schultz, index bij Tijdschrift voor Criminologie, 1999.

keer zoveel literatuurverwijzingen als een artikel in de jaren zestig (21 versus 7). De gemiddelde *time-lag* van de geciteerde titels (dit is het verschil tussen het jaar waarin een artikel verscheen en het jaar van de publicatie waarnaar verwezen werd, uitgedrukt in jaren), is in de jaren zeventig duidelijk afgenomen en daarna min of meer constant gebleven op 10 jaar.⁹ Verder zien we in deze tabel dat de meeste geciteerde titels Nederlandstalig zijn (46 procent), op de voet gevolgd door Engelstalige titels (45 procent). Duitse en Franse titels nemen een marginale positie in. Verwijzingen naar Franse titels zijn altijd schaars geweest, het aantal verwijzingen naar Duitse titels is in de loop van de tijd sterk afgenomen (2 procent van de titels in de laatste 10 jaar tegen 13 procent in de eerste 10 jaar). Opvallend is verder dat er sinds de jaren zestig een trend bestond in de richting van meer verwijzingen naar Engelstalige titels en (relatief) minder verwijzingen naar Nederlandstalige titels. In de jaren tachtig werd bijvoorbeeld vaker naar Engelstalige dan naar Nederlandstalige titels verwezen. Deze trend heeft zich in de jaren negentig niet doorgezet. De algemene conclusie kan zijn dat de auteurs weliswaar internationaal georiënteerd zijn, maar vooral in de richting van de Anglo-Amerikaanse literatuur.

⁹ De *time-lag* is op maximaal 100 jaar bepaald om de invloed van extreme waarden op de meting uit te schakelen, 0,8 procent van de titels had een *time-lag* van meer dan 100 jaar.

Tabel 7 Enkele kengetallen over geciteerde titels

	40 jaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
aantal geciteerde titels totaal	12558	963	2110	3963	5522
geciteerde titels per artikel (gem.)	15	7	10	17	21
gemiddelde <i>time lag</i> van geciteerde titels (in jaren)	10	13	10	9	10
taal van geciteerde titels (%)	46	49	44	40	51
<i>Nederlands</i>					
Engels	45	35	42	51	44
Duits	5	13	7	6	2
Frans	2	2	5	3	1
overig of onbekend	1	1	1	1	2

Ten slotte worden enkele gegevens gepresenteerd over de auteurs, de tijdschriften en de boeken waarnaar het meest verwezen werd. In tabel 8 wordt een overzicht gegeven van de 25 *auteurs* naar wie het meest verwezen werd. Bovendien is voor elk decennium afzonderlijk de top-10 van meest geciteerde auteurs gepresenteerd. Het gaat om het totaal aantal citaties minus de zelfcitaties. Corporatie-auteurs zijn buiten beschouwing gelaten.¹⁰ Travis Hirschi werd 109 keer geciteerd en is daarmee de meest geciteerde auteur in TvC in de afgelopen veertig jaar. Josine Junger-Tas en Wouter Buikhuisen/Jan van Dijk volgen op de tweede respectievelijk derde plaats met 108 versus 103 vermeldingen. Bij de eerste 25 auteurs komen 15 Nederlandse auteurs voor. Bij deze gegevens moet worden opgemerkt dat auteurs die vooral in de jaren tachtig en negentig werden geciteerd zwaarder meewegen in deze lijst, omdat er in deze jaren veel meer geciteerd werd dan in de eerste twintig jaren van het tijdschrift. In de jaren zestig waren Hans Eysenck en Sheldon & Eleanor Glueck de meest geciteerde auteurs (elk met 11 vermeldingen), in de jaren zeventig was dit Wouter Buikhuisen (56 vermeldingen), in de jaren tachtig Jan van Dijk (51 vermeldingen) en in de jaren negentig Josine Junger-Tas (74 vermeldingen). In de jaren negentig komen er twee vrouwen voor in de top-5 van meest geciteerde auteurs: Josine Junger-Tas en Marianne Junger, op respectievelijk de eerste en vijfde plaats. Dit zijn overigens ook de enige twee vrouwen in de top-25 over de gehele periode (op de tweede respectievelijk achtste plaats).

¹⁰ De meest geciteerde corporatie-auteurs zijn achtereenvolgens het ministerie van Justitie, het CBS en het SCP.

Tabel 8 Top-25 van meest geciteerde auteurs 1959-1998 en top-10 per decennium: aantal vermeldingen (rangcijfers)

rang	auteur	40 jaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
1	Hirschi (Travis)	109	-	3 (-)	43 (2)	63 (3)
2	Junger-Tas (Josine)	108	-	5 (-)	29 (4)	74 (1)
3	Buikhuisen (Wouter)	103	2 (-)	56 (1)	26 (6)	19 (23)
3	Dijk (Jan J.M.)	103	-	6 (-)	51 (1)	46 (7)
5	Bruinsma (Gerben J.N.)	91	-	-	36 (3)	55 (4)
6	Jongman (Rieken W.)	88	2 (-)	34 (2)	29 (4)	23 (17)
7	Braithwaite (John)	71	-	-	5 (-)	66 (2)
8	Junger (Marianne)	53	-	-	5 (-)	48 (5)
9	Eysenck (Hans J.)	52	11 (1)	16 (3)	6 (-)	19 (23)
10	Bovenkerk (Frank)	49	-	-	2 (-)	47 (6)
11	Clarke (Ronald V.G.)	47	-	-	9 (-)	38 (10)
12	Foucault (Michel)	45	-	10 (9)	6 (-)	29 (13)
12	Franke (Herman J.)	45	-	-	2 (-)	43 (8)
12	Fiselier (Jan P.S.)	45	-	6 (-)	18 (10)	21 (22)
15	Merton (Robert K.)	43	5 (15)	10 (9)	13 (-)	15 (-)
16	Haan (Willem J.M.)	42	-	-	3 (-)	39 (9)
17	Gottfredson (Michael R.)	41	-	-	13 (-)	28 (14)
18	Sutherland (Edwin H.)	40	3 (-)	3 (-)	19 (7)	15 (-)
19	Bonger (Willem A.)	38	8 (6)	15 (4)	8 (-)	7 (-)
20	Hindelang (Michael J.)	37	-	3 (-)	19 (8)	15 (-)
21	Bunt (Henk G. v.d.)	35	-	1 (-)	3 (-)	31 (11)
21	Leuw (Ed)	35	-	7 (-)	6 (-)	22 (20)
23	Elias (Norbert)	33	-	5 (-)	4 (-)	24 (16)
23	Fijnaut (Cyrille J.C.F.)	33	-	-	17 (11)	16 (-)
25	Cornish (Derek B.)	32	-	-	2 (-)	30 (12)
		32	-	-	20 (7)	12 (-)
25	Steinmetz (Carl H.D.)					
-	Nagel (Willem H.)	30	5 (15)	11 (5)	4 (-)	10 (-)
-	Bianchi (Herman)	28	8 (6)	6 (-)	4 (-)	10 (-)
-	Ohlin (Lloyd E.)	27	8 (6)	4 (-)	7 (-)	8 (-)
-	Glueck (Sheldon)	26	11 (1)	5 (-)	5 (-)	5 (-)
-	Bemmelen (Jacob M. v.)	25	10 (4)	8 (18)	4 (-)	3 (-)
-	Hulsman (Louk H.C.)	25	1 (-)	11 (5)	3 (-)	10 (-)
-	Kempe (Gerrit Th.)	22	10 (4)	10 (9)	1 (-)	1 (-)
-	Glueck (Eleanor)	21	11 (1)	1 (-)	4 (-)	5 (-)
-	Wilkins (Leslie T.)	16	3 (-)	11 (5)	2 (-)	-
-	Baan (Pieter A.H.)	13	8 (6)	3 (-)	1 (-)	1 (-)
-	Carp (Eugene A.D.E.)	11	8 (6)	2 (-)	1 (-)	-
-	Oving (W.)	11	-	11 (5)	-	-

* - een liggend streepje betekent: komt niet voor bij de eerste 25 auteurs in de ranglijst.

Tabel 9 toont de 25 meest geciteerde *tijdschriften* in de afgelopen 40 jaar en de top-10 per decennium. Kranten en opinietijdschriften zijn buiten beschouwing gelaten. Tijdschrift voor Criminologie werd in alle perioden veruit het meest aangehaald.¹¹ Justitiële Verkenningen komt op de tweede plaats. De betekenis van dit tijdschrift is sinds de jaren zeventig sterk toegenomen (van een twintigste positie in de jaren zeventig naar een tweede positie in de jaren negentig). Opvallend is verder de belangrijke rol van de *American Sociological Review*. Dit tijdschrift wordt vaker geciteerd dan de grote criminologische tijdschriften, zoals *British Journal of*

¹¹ TvC en NTvC zijn samengevoegd en worden als één tijdschrift beschouwd. Bij andere tijdschriften is niet nagegaan of er naamswijzigingen zijn opgetreden.

Criminology en het Amerikaanse *Criminology*. Verschillende tijdschriften die in de beginjaren vaak geciteerd werden, zijn in de loop van de jaren uit de citaties verdwenen of hun betekenis is aanzienlijk minder geworden. Dit geldt onder andere voor het *Maandblad voor berechting en reclassering*, het *Maandschrift voor het gevangeniswezen*, het *Tijdschrift voor strafrecht* en het *Nederlands juristenblad*. Sommige van deze tijdschriften zijn verdwenen en er zijn nieuwe voor in de plaats gekomen, zoals *Delikt & Delinkwent*, dat de opvolger is van het *Tijdschrift voor strafrecht*. Andere tijdschriften zijn in de loop van de jaren steeds vaker geciteerd, zoals *British Journal of Criminology*, *Criminology* en *Journal of Research in Crime & Delinquency*.

Tabel 9 Top-25 van meest geciteerde tijdschriften 1959-1998 en top-10 per decennium: aantal vermeldingen (rangposities)

rang	tijdschrift	40 jaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
1	Tijdschrift voor Criminologie	652	33 (1)	154 (1)	166 (1)	299 (1)
2	Justitiele Verkenningen	173	-	7 (20)	48 (4)	118 (2)
3	American Sociological Review	142	5 (8)	17 (6)	67 (2)	53 (5)
4	Criminology	119	2 (-)	8 (18)	44 (6)	65 (3)
5	British Journ. of Criminology	109	3 (18)	12 (8)	30 (9)	64 (4)
6	Delikt & Delinkwent	104	-	9 (13)	57 (3)	38 (7)
7	Journ. Res. Crime & Delinquency	88	1 (-)	10 (12)	35 (8)	42 (6)
8	Nederlands Juristenblad	75	10 (5)	22 (5)	23 (13)	20 (11)
8	Social Problems	75	4 (15)	9 (13)	40 (7)	22 (8)
10	Algemeen Politieblad	62	3 (18)	17 (6)	21 (14)	21 (10)
11	American Journ. of Sociology	59	5 (8)	9 (13)	28 (10)	17 (14)
11	Tijdschrift voor Strafrecht	59	19 (2)	25 (2)	9 (25)	6 (-)
13	Journ. Crim. Law & Criminology	54	3 (18)	5 (-)	24 (12)	22 (8)
14	Mndbl. Berecht. en Reclassering	50	16 (3)	23 (4)	9 (25)	2 (-)
15	Victimology	49	-	-	46 (5)	3 (-)
16	Journ. Pers. & Soc. Psychology	42	1 (-)	5 (-)	28 (10)	8 (-)
17	Tijdschrift voor de Politie	40	-	12 (8)	10 (23)	18 (12)
17	Crime & Delinquency	40	1 (-)	6 (-)	19 (15)	14 (19)
19	Journ. Crim. Law, Crim. & Pol. Sc.	37	5 (8)	24 (3)	6 (-)	2 (-)
20	Social Forces	32	1 (-)	6 (-)	18 (16)	7 (-)
21	Crime & Justice	27	-	3 (-)	8 (-)	16 (15)
22	Sociologische Gids	26	1 (-)	2 (-)	7 (-)	16 (15)
23	American Journ. of Psychiatry	25	5 (8)	8 (18)	9 (25)	3 (-)
23	Mens en Maatschappij	25	3 (18)	9 (13)	7 (-)	6 (-)
25	Ned Tijdschrift voor Psychologie	25	5 (8)	11 (10)	8 (-)	1 (-)
25	The Lancet	25	-	11 (10)	14 (-)	-
-	Mndschr. v.h. gevangeniswezen	16	16 (3)	-	-	-
-	Tijdschrift v. Maatsch. Werk	15	9 (6)	5 (-)	-	1 (-)
-	Ned Tijdschrift voor geneeskunde	11	6 (7)	2 (-)	2 (-)	1 (-)

* - een liggend streepje betekent: komt niet voor bij de eerste 25 tijdschriften in de ranglijst.

In tabel 10 staan de 15 meest geciteerde boeken.¹² Ook hier staat Hirschi op de eerste plaats met zijn *Causes of Delinquency* uit 1969. Ook zijn boek met Michael Gottfredson, *A General Theory of Crime (1990)*, scoort hoog (vierde plaats). Jan Fiselier is met zijn proefschrift, *Slachtoffers van delicten*, de hoogst geklasseerde Nederlandse auteur (op plaats 7). Twaalf van de zeventien boeken die hier worden

¹² De vermeldingen van vertaalde boeken worden gewoon opgeteld bij de vermeldingen van onvertaalde boeken.

genoemd zijn van buitenlandse herkomst. Het boek van Sutherland is (in zijn oorspronkelijke versie) het oudste boek in deze lijst.

Tabel 10 Top-15 van meest geciteerde boeken en rapporten 1959-1998: rangpositie, aantal vermeldingen en aangehaald werk*

rang	aantal	auteur/titel	jaar**
1	43	Hirschi, T. <i>Causes of Delinquency</i> .	1969
2	28	Merton, R.K. <i>Social Theory and social Structure</i> .	1957
3	25	Cornish, D.B. & R.V.G. Clarke. (ed.) <i>The Reasoning Criminal</i> .	1986
4	21	Cloward, R.A. & L.E. Ohlin. <i>Delinquency and Opportunity</i> .	1960
4	21	Gottfredson, M.R. & T. Hirschi. <i>A General Theory of Crime</i> .	1990
4	21	Becker, H.W. <i>Outsiders</i> .	1963
7	20	Fiselier, J.P.S. <i>Slachtoffers van delicten</i> .	1978
7	20	Foucault, M. <i>Surveiller et punir</i> .	1975
9	16	Franke, H. [et al.] <i>Alledaags en ongewoon geweld</i> .	1991
9	16	Ministerie van Justitie. <i>Samenleving en criminaliteit</i> .	1985
9	16	Junger, M. <i>Delinquency and Ethnicity</i> .	1990
12	15	Sutherland, E.H. (& D.R. Cressey). <i>Principles of Criminology</i> .	1934
12	15	Braithwaite, J. <i>Crime, Shame and reintegration</i> .	1989
14	14	Cohen, A.K. <i>Delinquent boys</i> .	1955
14	14	Hindelang, M.J. [et al.] <i>Measuring Delinquency</i> .	1981
14	14	Roethof, H.J. <i>Interimrapport van de commissie kleine criminaliteit</i> .	1984
14	14	Bruinsma, G.J.N. <i>Criminaliteit als sociaal leerproces</i> .	1985

* Alle citaties uitgezonderd de citaties waarin één of meer van de auteurs (van een artikel) voorkomen als auteur in het geciteerde werk

** bij meerdere drukken: meest genoemde druk.

Tabel 11, ten slotte, toont de 15 meest aangehaalde artikelen. Het artikel van Jongman en Schilt, over selectiviteit in de rechtsgang, uit 1976, is het meest aangehaalde artikel. Gerben Bruinsma komt in deze lijst als auteur het meest voor (vier keer). In tegenstelling tot de boeken, genoemd in tabel 10, zijn de meeste titels hier van Nederlandse herkomst: tien van de vijftien. Het artikel van Sykes en Matza, over neutraliseringstechnieken van regelvertreders, is het oudste artikel in deze lijst. In zowel tabel 10 als in deze tabel is te zien dat het om relatief geringe aantallen vermeldingen gaat. Dit zegt iets over de referentiekaders van auteurs die in TvC schrijven. De grote spreiding is een indicatie van de interdisciplinariteit van het tijdschrift.

Tabel 11 Top-15 van meest geciteerde artikelen 1959-1998: rangpositie, aantal vermeldingen en aangehaald werk*

rang	aantal	auteur, titel, tijdschrift of boek	jaar
1	11	Jongman, R.W. & Schilt, T. Gelet op de persoon van de verdachte. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 18, 273.	1976
2	10	Cohen, L.E. & M. Felson. Social Change and Crime Rates Trends; A Routine Activity Approach. <i>American Sociological Review</i> , 44, 588.	1978
2	10	Maas-de Waal, C.J. & J. Stuyling de Lange. Selectiviteit in de rechtsgang van buitenlandse verdachten behorende tot etnische groepen. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 33, 87.	1989
2	10	Sykes, G.M. & D. Matza. Techniques of Neutralization; A Theory of Delinquency. <i>American Sociological Review</i> , 22, 664.	1957
5	8	Clarke, R.V.G. & D.B. Cornish. Modeling offenders Decisions; a Framework for Research and Policy. <i>Crime & Justice</i> , 6, 147.	1985
5	8	Hezewijk, R. van & G.J.N. Bruinsma. Vrouwencriminaliteit: de achilleshiel van de criminologie. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 21, 221.	1979
5	8	Bruinsma, G.J.N. .De test-hertest betrouwbaarheid van de self-report methode. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 33, 245.	1991
8	7	Bruinsma, G.J.N. .De test-hertest betrouwbaarheid van het meten van jeugdcriminaliteit. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 36, 218.	1994

8	7	Junger-Tas, J. De theorie van sociale controle of sociale binding. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 27, 244.	1985
8	7	Eshof, P. van den & E.C.J. Weimar. Moord en doodslag in Nederland; Nederlandse gegevens in internationaal perspectief. <i>Justitiële Verkenningen</i> , 17, 8.	1991
8	7	Buikhuisen, W. & H. Timmerman. Criminaliteit onder Ambonezen. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 13, 73.	1971
8	7	Dijk, J.J.M. Beleidsimplicaties van criminologische theorieën. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 27, 320	1985
13	6	Hindelang, M.J., T. Hirschi & J.G. Weiss. Correlates of Delinquency; The Illusion of Discrepancy between Self-report and Official Measures. <i>American Sociological Review</i> , 44, 995.	1979
13	6	Tittle, C.R., Villemez, W.J. & D.A. Smith. The Myth of Social Class and Criminality; An Empirical Assessment of the Empirical Evidence. <i>American Sociological Review</i> , 43, 643.	1978
13	6	Bruinsma, G.J.N. & H.G. van de Bunt. Misdrijven uit berekening. <i>Tijdschrift voor Criminologie</i> , 35, 99.	1993

* Alle citaties uitgezonderd de citaties waarin één of meer van de auteurs (van een artikel) voorkomen als auteur in het geciteerde werk.

Samenvatting

Veertig jaar *Tijdschrift voor Criminologie* in cijfers levert een referentiekader voor discussies over ontwikkelingen in het vakgebied van de criminologie. TvC was in de onderhavige periode immers het belangrijkste wetenschappelijke forum voor criminologen in Nederland. De cijfers zijn vooral geschikt om bestaande (voor-)oordelen over het tijdschrift kritisch tegen het licht te houden. Dit is ook hun voornaamste functie. Ze voegen geen interpretaties toe. Overigens kunnen ze ons daartoe wel op het spoor zetten.

De belangrijkste observaties kunnen als volgt worden samengevat: TvC is een tijdschrift waarin altijd auteurs van zeer verschillende signatuur hebben geschreven. De 'inteelt' onder de auteurs is dan ook gering. Een indicatie hiervoor is ook het feit dat een relatief gering deel van de publicaties (circa 30-35 procent) afkomstig is van auteurs die werkzaam zijn in een criminologisch instituut. TvC is een tijdschrift waarin vooral mannen schrijven en daarin komt slechts heel langzaam verandering. Juristen en psychiaters hebben in het tijdschrift plaatsgemaakt voor sociale wetenschappers, auteurs uit de beroepspraktijk hebben plaatsgemaakt voor universitaire onderzoekers. De inhoudsanalyse van de artikelen toont aan dat empirische artikelen altijd de boventoon hebben gevoerd en ofschoon de thema's per periode sterk kunnen wisselen, hebben er geen belangrijke veranderingen plaatsgevonden in wat criminologen als het object van studie beschouwen (voorzover dat uit de artikelen in TvC zou kunnen blijken). De analyse van citaties laat zien dat auteurs in toenemende mate kennis nemen van wat anderen op hun terrein hebben gedaan. Tegelijkertijd zien we dat hun blikveld daarbij in toenemende mate wordt beperkt tot Nederlandse en Anglo-Amerikaanse literatuur.

Literatuur

Bonger, W.A. *Verspreide geschriften*. Amsterdam: Arbeiderspers, 1950.

Cohn, Ellen G. & David P. Farrington. *Changes in most-cited scholars in major international journals between 1986-90 and 1991-95*, 38,1, 156-170, 1998.

Drees, Stefan. Das thematische profil des AJK in den Vergangenen 30 Jahren, *Kriminologisches journal*, 30,1, 65-79, 1998.

Razoux Schultz, L., *Selectieve bibliografie van criminologische literatuur*, Deventer: Gouda Quint, 1999.